

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY**Diploma Engineering - SEMESTER-I • EXAMINATION – SUMMER • 2015****Subject Code: 310034****Date: 03-06-2015****Subject Name: Mathematics - I****Time: 02:30 pm - 05:00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered to be Authentic.

Q.1	Fill in the blanks using appropriate choice from the given options.	14
(1)	$\log_7 49 =$ _____ (i) 7 (ii) 2 (iii) $\log 7$ (iv) $\log 2$	
(2)	$\log 1 \cdot \log 2 \cdot \log 3 \cdot \log 4 =$ _____ (i) $\log 24$ (ii) $\log(1+2+3+4)$ (iii) 1 (iv) 0	
(3)	For G.P series, $\frac{G}{a} = \frac{b}{G}$ then $G =$ _____ (i) $a+b$ (ii) $a-b$ (iii) $\sqrt{ab}$ (iv) $(ab)^2$	
(4)	If $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$ then $\text{adj}A =$ _____ (i) $\begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$ (ii) $\begin{pmatrix} 4 & -2 \\ -3 & 1 \end{pmatrix}$ (iii) $\begin{pmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$ (iv) $\begin{pmatrix} -4 & -3 \\ -2 & -1 \end{pmatrix}$	
(5)	For 2×2 matrix, $A \cdot A^{-1} =$ _____ (i) $\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ (ii) $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$ (iii) $\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$ (iv) $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$	
(6)	$120 =$ _____ Radian. (i) $\frac{3\pi}{2}$ (ii) $\frac{5\pi}{2}$ (iii) $\frac{2\pi}{5}$ (iv) $\frac{2\pi}{3}$	
(7)	$\sin^2 55^\circ + \sin^2 35^\circ =$ _____ (i) 1 (ii) -1 (iii) 0 (iv) 2	
(8)	$\cos(150^\circ) =$ _____ (i) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (ii) $\frac{1}{\sqrt{2}}$ (iii) $-\frac{\sqrt{3}}{2}$ (iv) $\frac{1}{2}$	
(9)	The period of $\tan \frac{3x}{2} =$ _____ (i) $\frac{3\pi}{2}$ (ii) $\frac{2\pi}{3}$ (iii) $\frac{4\pi}{3}$ (iv) 2π	
(10)	If $a = 2i - j + k$ then $ a =$ _____ (i) $\sqrt{2}$ (ii) $\sqrt{3}$ (iii) $\sqrt{6}$ (iv) $\sqrt{5}$	

- (11) If vectors x and y are perpendicular to each other then $x \cdot y =$ _____
 (i) 0 (ii) 1 (iii) -1 (iv) $x \times y$
- (12) If vector $a = -i + 6j + 3k$ and $b = -i + 2j + 4k$ then $a \cdot b =$ _____
 (i) (-1, 12, 12) (ii) -1 (iii) 25 (iv) 12
- (13) Evaluate: $\sin^{-1} \frac{1}{2} =$ _____
 (i) $\frac{\pi}{2}$ (ii) $\frac{\pi}{3}$ (iii) $\frac{\pi}{4}$ (iv) $\frac{\pi}{6}$
- (14) $\sin(A+B) =$ _____
 (i) $\sin A + \sin B$ (ii) $\sin A \cos B + \cos A \sin B$ (iii) $\sin A \sin B + \cos A \cos B$ (iv) $\sin A \sin B$

Q.2 (a) Attempt Any Two 06

- (i) Prove that: $\log(\sqrt{x^2+1} + x) + \log(\sqrt{x^2+1} - x) = 0$
 (ii) Simplify: $\frac{1}{\log_{xy} xyz} + \frac{1}{\log_{yz} xyz} + \frac{1}{\log_{zx} xyz}$
 (iii) For G.P series $T_8 = 243$ and $T_5 = 9$ then find a and r .

(b) Attempt Any Two 08

- (i) Find out addition of first 10 terms for series $2-4+8-16+\dots$
 (ii) $9+99+999+\dots$ find addition of first n terms.
 (iii) If $\log\left(\frac{a+b}{2}\right) = \frac{1}{2}(\log a + \log b)$ then prove that $a=b$.

Q.3 (a) Attempt Any Two 06

- (i) Find constant term in expansion of $(2x^2 - \frac{1}{x})^6$
 (ii) Calculate approximate value of $\sqrt[3]{1003}$ using binomial theorem
 (iii) If $A = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ -1 & 2 \end{pmatrix}$ then prove that $A^2 - 5A + 7I = 0$

(b) Attempt Any Two 08

- (i) Find the solution of equations $3x-2y=8$, $5x+4y=6$ using matrix method
 (ii) If $A = \begin{pmatrix} -4 & -3 & -3 \\ 1 & 0 & 1 \\ 4 & 4 & 3 \end{pmatrix}$ then prove that $\text{adj}A = A$.
 (iii) If $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$ and $B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$ then find AB and BA .

Q.4 (a) Attempt Any Two 06

- (i) For what value of R , vectors $(2, -3, 5)$ and $(R, -6, -8)$ becomes perpendicular to each other.
 (ii) If $a = (3, -1, -4)$, $b = (-2, 4, -3)$ and $c = (-1, 2, -1)$ then find $|3a - 2b + 4c|$.

(iii) If $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & -3 \\ 1 & 0 & 4 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 3 & 3 & 3 \\ 3 & 0 & 5 \\ 9 & 9 & -1 \end{pmatrix}$ and $C = \begin{pmatrix} 4 & 4 & 4 \\ 5 & -1 & 5 \\ -7 & 8 & -1 \end{pmatrix}$ then find

$2A - 3B + C$.

(b) Attempt Any Two

(i) If $x = (3, -1, 2)$ and $y = (2, 1, -1)$ then find unit vector perpendicular to given vectors.

08

(ii) Prove that angle between two vectors $(1, 1, -1)$ and $(2, -2, 1)$ is $\sin^{-1} \sqrt{\frac{26}{27}}$

(iii) The constant forces $(3, 2, 1)$ and $(1.5, 2)$ acting on a particle. Under these forces a particle moves from the point $(1, 3, -2)$ to $(3, 1, 4)$. Find the total work done.

Q. 5 (a) Attempt Any Two

06

(i) Simplify: $\frac{\cos(90^\circ - A)\cos(180^\circ - A)\tan(180^\circ + A)}{\sin(90^\circ + A)\sin(180^\circ - A)\tan(180^\circ - A)}$

(ii) Prove that: $\tan 55^\circ = \frac{\cos 10^\circ + \sin 10^\circ}{\cos 10^\circ - \sin 10^\circ}$

(iii) Prove that: $\sin^{-1} x + \cos^{-1} x = \frac{\pi}{2}$, $|x| \leq 1$

(b) Attempt Any Two

08

(i) Draw the graph of $y = \cos x$, where $0 \leq x \leq \pi$.

(ii) Prove that: $\frac{1 + \sin 2A - \cos 2A}{1 + \sin 2A + \cos 2A} = \tan A$

(iii) Evaluate: $\cos \frac{19\pi}{6} \cdot \sin \frac{17\pi}{6} - \sin \frac{11\pi}{6} \cdot \cos \frac{13\pi}{6}$.

*****

Q.1 સચો વિઠ્ઠપ પસંદ કરી બાલી જઝ્યા પુરો.

14

(1) $\log_7 49 = \underline{\hspace{2cm}}$

(i) 7 (ii) 2 (iii) $\log 7$ (iv) $\log 2$

(2) $\log 1 \cdot \log 2 \cdot \log 3 \cdot \log 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

(i) $\log 24$ (ii) $\log(1+2+3+4)$ (iii) 1 (iv) 0

(3) સ.ગુ શ્રેણી માટે, $\frac{G}{a} = \frac{b}{G}$ હોય તો $G = \underline{\hspace{2cm}}$

(i) $a+b$ (ii) $a-b$ (iii) $\sqrt{ab}$ (iv) $(ab)^2$

(4) જો $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$ હોય તો $\text{adj} A = \underline{\hspace{2cm}}$

(i) $\begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$ (ii) $\begin{pmatrix} 4 & -2 \\ -3 & 1 \end{pmatrix}$ (iii) $\begin{pmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$ (iv) $\begin{pmatrix} -4 & -3 \\ -2 & -1 \end{pmatrix}$

(5) 2×2 શ્રેણી માટે, $A \cdot A^{-1} = \underline{\hspace{2cm}}$

(i) $\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ (ii) $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$ (iii) $\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$ (iv) $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

(6) $120^\circ = \underline{\hspace{2cm}}$ રેડિયન

(i) $\frac{3\pi}{2}$ (ii) $\frac{5\pi}{2}$ (iii) $\frac{2\pi}{5}$ (iv) $\frac{2\pi}{3}$

- (7) $\sin^2 55^\circ + \sin^2 35^\circ =$ _____
 (i) 1 (ii) -1 (iii) 0 (iv) 2
- (8) $\cos(150^\circ) =$ _____
 (i) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (ii) $\frac{1}{\sqrt{2}}$ (iii) $-\frac{\sqrt{3}}{2}$ (iv) $\frac{1}{2}$
- (9) $\tan \frac{3x}{2}$ નું આવર્તમાન = _____
 (i) $\frac{3\pi}{2}$ (ii) $\frac{2\pi}{3}$ (iii) $\frac{4\pi}{3}$ (iv) 2π
- (10) જો $a = 2i - j + k$ હોય તો, $|a| =$ _____
 (i) $\sqrt{2}$ (ii) $\sqrt{3}$ (iii) $\sqrt{6}$ (iv) $\sqrt{5}$
- (11) જો સદિશો x અને y એક બીજાને લમ્બ હોય તો $x \cdot y =$ _____
 (i) 0 (ii) 1 (iii) -1 (iv) $x \times y$
- (12) જો સદિશો $a = -i + 6j + 3k$ અને $b = -i + 2j + 4k$ હોય તો $a \cdot b =$ _____
 (i) (-1, 12, 12) (ii) -1 (iii) 25 (iv) 12
- (13) કિમત શોધો: $\sin^{-1} \frac{1}{2} =$ _____
 (i) $\frac{\pi}{2}$ (ii) $\frac{\pi}{3}$ (iii) $\frac{\pi}{4}$ (iv) $\frac{\pi}{6}$
- (14) $\sin(A+B) =$ _____
 (i) $\sin A + \sin B$ (ii) $\sin A \cos B + \cos A \sin B$ (iii) $\sin A \sin B + \cos A \cos B$ (iv) $\sin A \sin B$

Q.2 (અ) કોઇપણ બે ગણો.

06

- (i) સાબિત કરો કે: $\log(\sqrt{x^2+1} + x) + \log(\sqrt{x^2+1} - x) = 0$
- (ii) સાદુ રૂપ આપો: $\frac{1}{\log_{xy} xyz} + \frac{1}{\log_{yz} xyz} + \frac{1}{\log_{zx} xyz}$
- (iii) સ.ગુ શ્રેણી માટે, $T_8 = 243$ અને $T_5 = 9$ હોય તો a અને r શોધો.

(બ) કોઇપણ બે ગણો.

08

- (i) 2-4+8-16..... શ્રેણી માટે, પ્રથમ 10 પદોનો સરવાળો શોધો.
- (ii) 9+99+999+..... પદોનો સરવાળો શોધો.
- (iii) જો $\log\left(\frac{a+b}{2}\right) = \frac{1}{2}(\log a + \log b)$ હોય તો $a=b$ સાબિત કરો.

Q.3 (અ) કોઇપણ બે ગણો.

06

- (i) $(2x^2 - \frac{1}{x})^6$ ના વિસ્તરણ માથી અચળ પદ શોધો.
- (ii) દ્વિપદિ પ્રમેય ની મદદથી $\sqrt{1003}$ નું આસન્ન મૂલ્ય શોધો.
- (iii) જો $A = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ -1 & 2 \end{pmatrix}$ આપેલ હોય તો સાબિત કરો કે $A^2 - 5A + 7I = 0$.

(બ) કોઇપણ બે ગણો.

08

- (i) $3x-2y=8$, $5x+4y=6$ સમીકરણો નો શ્રેણિક નિ મદદથી ઉકેલ મેળવી.

(ii) જો $A = \begin{pmatrix} -4 & -3 & -3 \\ 1 & 0 & 1 \\ 4 & 4 & 3 \end{pmatrix}$ હોય તો સાબિત કરો કે $\text{adj}A = A$.

(iii) જો $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$ અને $B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$ હોય તો AB અને BA શોધો.

Q.4 (અ) કોષપદો બે ગણો.

06

(i) R ની કઈ કિમત માટે, સદિશો $(2, -3, 5)$ અને $(R, -6, -8)$ એક બીજાને લમ્બ થાય.

(ii) જો સદિશો $a = (3, -1, -4)$, $b = (-2, 4, -3)$ અને $c = (-1, 2, -1)$ હોય તો $|3a - 2b + 4c|$ શોધો.

(iii) જો $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & -3 \\ 1 & 0 & 4 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 3 & 3 & 3 \\ 3 & 0 & 5 \\ 9 & 9 & -1 \end{pmatrix}$ અને $C = \begin{pmatrix} 4 & 4 & 4 \\ 5 & -1 & 5 \\ -7 & 8 & -1 \end{pmatrix}$ આપેલ શ્રેણિકો હોય તો,

$2A - 3B + C$ શોધો.

(બ) કોષપદો બે ગણો.

08

(i) સદિશો $x = (3, -1, 2)$ અને $y = (2, 1, -1)$ ને લમ્બ એકમ સદિશ શોધો.

(ii) સાબિત કરો કે, સદિશો $(1, 1, -1)$ અને $(2, -2, 1)$ વચ્ચેનો ખૂણો $\sin^{-1} \sqrt{\frac{26}{27}}$ છે.

(iii) જો કોઈ કણ પર બળો $(3, 2, 1)$ અને $(1, 5, 2)$ લાગે છે. આ બળો ની અસર હેઠળ કણ બિંદુ $(1, 3, -2)$ થી $(3, 1, 4)$ સુધી જાય છે. તો થયેલ કુલ કાર્ય શોધો.

Q.5 (અ) કોષપદો બે ગણો.

06

(i) સાદું રૂપ આપો: $\frac{\cos(90^\circ - A)\cos(180^\circ - A)\tan(180^\circ + A)}{\sin(90^\circ + A)\sin(180^\circ - A)\tan(180^\circ - A)}$

(ii) સાબિત કરો કે: $\tan 55^\circ = \frac{\cos 10^\circ + \sin 10^\circ}{\cos 10^\circ - \sin 10^\circ}$

(iii) સાબિત કરો કે: $\sin^{-1} x + \cos^{-1} x = \frac{\pi}{2}$, $|x| \leq 1$

(બ) કોષપદો બે ગણો.

08

(i) $y = \cos x$, જ્યાં $0 \leq x \leq \pi$ માટે ગ્રાફ દોરો.

(ii) સાબિત કરો કે: $\frac{1 + \sin 2A - \cos 2A}{1 + \sin 2A + \cos 2A} = \tan A$

(iii) કિમત શોધો: $\cos \frac{19\pi}{6} \cdot \sin \frac{17\pi}{6} - \sin \frac{11\pi}{6} \cdot \cos \frac{13\pi}{6}$.

*****